

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 328 din data de 19.07.2023

Dosar nr. 426/2021

Petiția nr. 3777/19.05.2021

Petent:

Reclamați: Comisar șef de poliție

Comisar șef de poliție

Comisar șef de poliție

Obiect: discriminare și hărțuire morală la locul de muncă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamațiilor

2. **Comisar șef de poliție**- Șef al Inspectoratului de Poliție Județean Mureș cu comunicarea actelor de procedură la Inspectoratul de Poliție Județean Mureș cu sediul în Târgu Mureș, Strada Borsos Tamás 16, jud. Mureș

3. **Comisar șef de poliție**- Împuternicit Adjunct al Șefului Inspectoratului cu comunicarea actelor de procedură la Inspectoratul de Poliție Județean Mureș cu sediul în Târgu Mureș, Strada Borsos Tamás 16, jud. Mureș

4. **Comisar șef de poliție** – șeful Serviciului de Investigații Criminale cu comunicarea actelor de procedură la Inspectoratul de Poliție Județean Mureș cu sediul în Târgu Mureș, Strada Borsos Tamás 16, jud. Mureș

II. Procedura de citare

5. Prin adresa înregistrată la CNCD cu nr. 3228/28.04.2021, **I.G.P.R. direcționează memoriul înaintat de către petent Ministerului Afacerilor Interne – Centrul de Psihologie al M.A.I.**, care susține că este hărțuit și discriminat la locul de muncă de către superiorii săi. Petentul a fost informat despre primirea memoriului și i s-a solicitat acordul ca acesta să se constituie în dosar pe rolul CNCD urmând pașii procedurali ce se impun pentru soluționarea acestuia.

6. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.
7. Prin adresa înregistrată sub nr. 3777/29.06.2021 a fost citat petentul iar prin adresele înregistrate sub nr. 4895/29.06.2021 au fost citate părțile reclamate, pentru termenul stabilit de Consiliu, pentru data de 12.07.2021.
8. Procedură legal îndeplinită.
9. La termenul stabilit părțile au fost absente.
10. Prin adresa înregistrată sub nr. 5219/12.07.2021, partea reclamată..... a depus punct de vedere iar prin adresa înregistrată sub nr. 5227/12.07.2021, partea reclamată.... a depus punct de vedere. Partea reclamatăa depus punct de vedere prin adresa înregistrată sub nr. 5232/12.07.2021. Acestea au fost comunicate petentului prin adresa înregistrată sub nr. 5518/23.07.2021.
11. Prin adresa înregistrată sub nr. 5200/12.07.2021 petentul solicită amânarea termenului de audiere pentru perioada 12 - 16 iulie 2021, starea de sănătate nepermițându-i deplasarea pentru a se prezenta la sediul CNCD.
12. Petentul depune concluzii scrise prin adresa înregistrată sub nr. 6722/08.09.2021.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

13. Prin petiția înregistrată la CNCD sub nr. 3777/19.05.2021 petentul susține că asupra sa se exercită acțiuni de hărțuire, tortură, șantaj, abuzuri și înscenări, exercitate permanent prin comportament direct și disimulat, pe considerentul răzbunărilor, de către superiorii săi, șefii ierarhici și nu numai, neluându-se nici o măsură de încetare a acestor comportamente destructibile și ireversibile, chiar dacă au fost depuse 9 rapoarte memorii transmise la MAI pe perioada 2015 – 2021, cu mențiunea existenței altor rapoarte începând cu anul 2005.
14. În cele 7 rapoarte memorii din ultimii trei ani, petentul a solicitat vechii conduceri a M.A.I. și I.G.P.R., mutarea sa la o altă unitate, fiind de acord să fie plătit și cu jumătate din salariu doar să scape de hărțuirea la care a fost și este supus permanent, zi de zi. În toată această perioadă de timp, comportamentele ofensive, intimidante, malițioase, insultătoare și/sau umilitoare, abuzul de putere sau autoritate, nu au făcut altceva decât să îl submineze sub toate formele și care îi pot cauza tulburări puternice legale de stres.
15. Unul dintre scopurile grupului distructiv a fost acela de a-l ataca permanent folosind ca armă comunicarea negativă, cu intenția de a obține distrugerea reputației sale ca polițist cinstit, corect și loial poliției, urmărind să-i creeze stereotipul unei persoane non valoroase și de neîncredere. Toate aceste manevre dolosive având ca scop înlăturarea sa din orice grup, dar mai ales să renunțe a mai lucra în domeniu.
16. Petentul susține că orice ar face sau spune se întoarce împotriva sa. Hărțuitorii/agresorii mint, în orice circumstanță, sustrag și substituie documente pentru ca totul să fie în avantajul lor, exagerează greșelile minore care inerent se întâmplă atunci când lucrezi pentru alte șase funcții și pentru o țară întreagă, trec cu vederea și ignore realizările majore, manipulează sau ascund orice stare de fapt și/sau de drept care ar fi în avantajul său și caută permanent noi și noi dovezi care să le susțină acuzele nedrepte.
17. Ca măsură de „reeducare” din anul 2015 și până în prezent, grupul distructiv de la IPJ Mureș, susținuți de către vechea conducere a IGPR și MAI, au dispus față de petent un

număr de aproximativ 40 de cercetări disciplinare și administrative, considerându-se într-o aparență de legalitate că așa se va produce dispariția „*comportamentelor simptomatice ale subsemnatului*”. Cu toată influența exercitată în aceste cauze și pe mai multe fronturi, parte din acestea le-a câștigat definitiv sau după caz în primă procedură, care însă nu au trezit problematica existenței torturii psihologice și mai agresive din partea grupului distructiv, lăsându-l în continuare în subordinea agresorilor/dependență față de aceștia pentru răzbunare.

18. Prin acțiunile concertate în timp de către grupul distructiv, aceștia au urmărit distrugerea pe mai multe planuri (profesionale, personale, familiale, ș.a.), ceea ce până în prezent au reușit. Și-a pierdut fiul minor, soția, concubina, susținerea părinților și a familiei extinse, locul de muncă câștigat prin concurs, și-a pierdut reputația, și este pe cale să-și piardă locul de muncă, și sănătatea (acte medicale, concedii medicale existente ca anexe).

19. Prin concluziile scrise înregistrate sub nr. 6722/08.09.2023, petentul susține că partea reclamată i-a fost șef direct în anul 2018 când a fost apogeul torturii și șantajului față de el și când îndeplinea funcția de comandă la secția de poliție și când la sesizarea acestuia s-a constituit dosarul penal nr. 80/P/2018 pentru că i-ar fi apelat pe unii dintre agenții de poliție „tântălăi și pământăi”.

20. Contrar celor afirmate de către partea reclamată, acesta a luat la cunoștință în mod direct de tortura la care a fost supus luând ca punct de referință anul 2018 și până în prezent, deoarece deține funcția de adjunct al șefului IPJ Mureș și nu a luat nici o măsură pentru încetarea unor astfel de comportamente profund distructive față de petent.

21. De asemenea contrar celor afirmate de partea reclamată în punctul său de vedere, la nivelul structurii au existat polițiști care au evidențiat față de petent un comportament discriminatoriu însă într-un procent foarte mic, comparativ cu faptul că premergător unei ședințe operative, a făcut remarca „*vine bleomaren la noi*” făcând referire la culoarea pielii sale, la etnia din care face parte. În realitate partea reclamată a făcut această afirmație în cunoștință de cauză în contextul în care petentul a fost înlăturat din funcția de șef secție și numit la structura de unde a provenit inițial cu nemulțumirea și comportamentul ostil încă din prima zi de muncă.

22. În ceea ce privește participarea petentului la evenimentele organizate desfășurate în cadrul structurii, se arată că nu partea reclamată l-a invitat personal la orice gen de activitate care s-a desfășurat în cadrul structurii, ci de fiecare dată doar colegul sărbătorit sau după caz care a organizat reuniunea l-a invitat la evenimente.

23. Procesele petentului existente pe rol, sunt ca urmare a sancțiunilor disciplinare aplicate de IPJ Mureș care în sine au fost catalogate atât de către instanță cât și de către IGPR ca fiind procese în raport cu serviciul deoarece vizează raporturi de muncă.

24. În concluziile scrise, petentul subliniază că șeful IPJ Mureș, împreună cu polițiștii indicați în documente, nu au urmărit promovarea sa la acel serviciu, ci excluderea sa din cadrul serviciului unde a activat pe considerentul ocupării funcției de către un alt polițist aflat în grațiile acestora, excludere făcută pe seama etniei din care face parte. Într-o aparență de legalitate, raportul a fost aprobat pe o funcția mai mare față de care o deținea, însă actele întocmite (dispoziția de numire) a fost făcută pe aceeași funcție pe care s-a aflat premergător întocmirii raportului, funcție care în realitate nici măcar nu se regăsea la noua structură.

25. În realitate, împuternicirea pe funcția de comandă s-a datorat în principal promisiunii făcute celui coleg care urma să-i ia locul la serviciul unde a activat, dar și pentru a-l determina să nu sesizeze infracțiunile comise. Însă la noua structură unde a fost

împuternicit, a fost supus unor "torturi", prin controale repetate, mai multe deodată, cu toate că era nou în structură, înscenări, cercetări și sancțiuni disciplinare una după alta sau chiar mai multe deodată.

26. Se arată că unicul considerent pentru care șeful IPJ Mureș l-a înlăturat de la secția de poliție a fost faptul că a solicitat unor colegi polițiști să sprijine secția de poliție care în fapt și în aprecierea unui manager obiectiv, altruist și imparțial ar fi fost un plus în raport cu subsemnatul. Acest aspect reprezintă realitatea și motivul pentru care a fost cercetat și sancționat disciplinar cu înlăturarea din funcție. Aceasta este discriminarea pe față și evidentă, abuzul și intangibilitatea IPJ Mureș, care consideră că orice ar face acestora nu li se poate întâmpla nimic deoarece se consideră susținuți până la cel mai înalt nivel și de către mai mulți decidenți, fapt confirmat în raport cu subsemnatul cât și cu alți polițiști.

27. IPJ Mureș nu a fost mulțumit cu această cercetare și sancțiune, în paralel dispunând un control spontan/inopinat la secția de poliție format din 11 - 12 ofițeri de poliție (sosind toți deodată cu două dube), în condițiile în care toată secția era formată din 7 sau 8 polițiști dintr-un număr de 24 câți ar fi trebuit să fie). Rezultatul controlului a fost cu dispunerea unor alte 5 cercetări disciplinare, dispuse în cascadă (una după alta), precum și o testare psihologică specială.

28. De asemenea, IPJ Mureș i-a înscenat un dosarul în care fiul minor de doar 15 ani, a fost condus de organele de poliție, noaptea (în jurul orelor 23) la sediul poliției singur și fără să fie însoțit de nici un părinte, pentru a-l forța să declare neadevăruri împotriva tatălui său, petentul. Astfel că, în baza presupuselor afirmații ale fiului i s-a încropit dosarul penal care ulterior a fost transmis cu dedicație unui procuror al cărui soț este polițist fost subordonat șefului IPJ Mureș și prieteni de familie cu acesta din urmă. Astfel că pe o perioadă de doi ani fiul său, de frică nu mai dorește să fie locuiscă cu petentul.

29. Petentul mai susține că prin metode dolosive și specifice sistemului unde activează i-au fost deconspirate activitățile de serviciu tocmai către membrii grupărilor infracționale investigate/supravegheate, cu amenințările și pericolul iminent privind viața sa, a fiului său și chiar familia.

30. De asemenea susține că medicul unității i-a refuzat acordare de prin ajutor, în urma unei hemoragii anale suferite, fiind nevoit să se deplaseze singur la spitalul Clinic de Urgență Tg. Mureș, pentru acordarea ajutorului.

31. Din anul 2018 și până la data depunerii petiției, petentul a fost supus la peste 35 de cercetări sub o formă sau alta. Cu toată munca depusă și insistența acestora de a-l vulnerabiliza, și-a făcut meseria exemplar, dovadă fiind calificativele acordate de procurorii în raport cu care și-a desfășurat activitatea, însă cu toate astea a fost singurul din structură căruia i s-a acordat un calificativ inferior, și de mai multe ori contrar tuturor evidențelor activității sale.

32. Petentul arată că nu a participat doar la patru concursuri astfel cum în mod nereal acreditează IPJ Mureș, ci a participat la 7 concursuri, doar că IPJ Mureș, în cunoștință de cauză, nu le-a menționat pe toate având și interesul corelat, deoarece sistemul în acea perioadă nu a permis într-un drept fundamental să se formuleze nici un fel de contestație.

33. În continuarea concluziilor scrise, petentul expune în amănunt cercetările prealabile care l-au vizat pe petent din anul 2009 până în 2021 (în număr de 16), precum și lucrările existente la nivelul Biroului Control intern, care îl privesc pe petent, începând din 2010 până în 2021, înregistrate la nivelul IPJ Mureș.

34. Referitor la cauzele existente la nivelul Biroului Juridic din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Mureș, care îl privesc pe petent, acesta arată că ele nu sunt concludente și nu au nici o legătură directă sau măcar de cauzalitate în raport cu competențele și obiectul privind dosarul aflat în soluționare la CNCD.

Sușținerile părții reclamate Comisar șef de poliție

35. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 5219/12.07.2021 partea reclamată, în calitate de șef al Inspectoratului de Poliție Mureș, prezintă parcursul carierei petentului, începând din 10.12.1998 când a fost angajat ca și sergent major la Comandamentul de Jandarmi Târgu Mureș și până la data depunerii petiției, petentul fiind la dispoziția unității întrucât în conformitate cu Ordonanța Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș din data de 06.05.2021 prin care s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale pentru săvârșirea infracțiunii de violență în familie, faptă prevăzută și pedepsită de art. 199 alin. 1 și 2 Cod Penal raportat la art. 193 alin. 1 și 2 Cod Penal.

36. Se arată că pe parcursul carierei, petentul s-a înscris la 4 concursuri pentru ocuparea unor funcții de conducere: la 2 a fost respins (aprilie 2014 și noiembrie 2014 - pentru ocuparea funcției de șef secție la Secția 9 Poliție Rurală Breaza), la unul nu s-a prezentat (octombrie 2014 - pentru ocuparea funcției de șef secție la Secția 8 Poliție Rurală Petelea) și la unul a fost admis (în decembrie 2015 - șef secție la Secția 9 Poliție Rurală Breaza).

37. Partea reclamată face precizări cu referire la cercetările prealabile care l-au vizat pe petent, pe care le descrie pe scurt:

- în 2009 – solicitare la I.P.A. pentru punere la dispoziție facturi detaliate convorbiri telefonice (*s-a dispus clasare*);
- în 2010 - comportament necorespunzător (*s-a dispus atenționarea polițistului*);
- în 2011 - neglijență în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu (*a fost aplicată sancțiunea disciplinară de diminuare cu 15 % pe 3 luni, dar ca urmare a admiterii contestației, IGPR a dispus înlocuirea sancțiunii inițiale cu sancțiunea “mustrare scrisă”*);
- în 2013 - conduită necorespunzătoare și scandal în incinta unității de învățământ unde învăța fiul său (*s-a dispus clasare*);
- în 2014: distrugere accidentală de documente (*s-a dispus clasare*) și cercetat administrativ privind verificarea legalității contractului de închiriere;
- în 2016 – *”comportare necorespunzătoare în serviciu, familie și societate dacă aduce atingere onoarei, probității profesionale a polițistului sau prestigiului instituției”* - (*s-a dispus clasare*) și respectiv *„neglijență manifestată în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau a dispozițiilor primite de la șefii ierarhici sau de la autoritățile anume abilitate de lege”* și *„depășirea atribuțiilor de serviciu ori lipsa de solitudine în relațiile cu cetățenii”*, s-au constatat deficiențe în activitatea de management desfășurată (*ofițerul fiind atenționat*);
- în 2017 – întârziere în comunicarea rapoartelor – (*ofițerul a fost atenționat*);
- în mai 2018 - *„neglijență manifestată în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau a dispozițiilor primite de la șefii ierarhici sau de la autoritățile anume abilitate de lege”* și *„depășirea atribuțiilor de serviciu ori lipsa de solitudine în relațiile cu cetățenii”* – (*s-a dispus mustrare scrisă*);
- în septembrie 2018 - *„neglijență manifestată în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau a dispozițiilor primite de la șefii ierarhici sau de la autoritățile anume abilitate de lege”* (*ofițerul a fost atenționat.*) și constatare management deficitar – (*s-a dispus mustrare scrisă*);

- în aprilie 2018 - „comportarea necorespunzătoare în serviciu, familie sau societate dacă aduce atingere onoarei, probității profesionale a polițistului sau prestigiului instituției”, „neglijență manifestată în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau a dispozițiilor primite de la șefii ierarhici sau de la autoritățile anume abilitate de lege”, „intervenția pentru influențarea soluționării unor cereri privind satisfacerea intereselor oricărei persoane”- (diminuarea salariului de bază cu 20% pe o perioadă de 1 lună sancțiune contestată, sancțiunea nu a fost aplicată);

- în martie 2018 - „neglijență manifestată în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau a dispozițiilor primite de la șefii ierarhici sau de la autoritățile anume abilitate de lege” – ofițerul a fost sancționat disciplinar cu trecerea într-o funcție inferioară până la cel mult nivelul de bază al gradului profesional deținut, respectiv ofițer specialist I – contestația a fost respinsă de instanță;

- în 2019 - „comportarea necorespunzătoare în serviciu, familie sau societate dacă aduce atingere onoarei, probității profesionale a polițistului sau prestigiului instituției” - cercetarea disciplinară a fost suspendată din 09.10.2019 întrucât a fost constituit dosar penal în care ofițerul a dobândit calitatea de suspect, ulterior cea de inculpat, fiind pus la dispoziția unității prin ca urmare a Ordonanței Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș din data de 06.05.2021 prin care s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, față de acesta pentru săvârșirea infracțiunii de violență în familie, faptă prevăzută și pedepsită de art. 199 alin. 1 și 2 Cod Penal raportat la art. 193 alin. 1 și 2 Cod Penal;

- în 2020 - polițistul a fost atenționat pentru că s-a deplasat la un termen de judecată într-un dosarul civil, fără învoirea șefului sau fără a solicita ore sau zi liberă plătită;

- în 2021 – suspect în dosar penal pentru purtare abuzivă, constând în 6 infracțiuni în concurs real în dauna unor agenți de poliție.

38. De asemenea sunt prezentate pe scurt lucrările existente la nivelul Biroului Control Interne care îl privesc pe petent din 2010, 2011, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 și 2021.

39. La nivelul Biroului Juridic din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Mureș, există un număr de 7 dosare care îl privesc pe ofițerul de poliție, în ele solicitându-se suspendarea executării actului administrativ emis de angajator.

40. Sunt depuse înscrisuri.

Sușinerile părții reclamate Comisar șef de poliție

41. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 5227/12.07.2021 partea reclamată, în calitate de șef al Serviciului de Investigații Criminale din cadrul I.P.J. Mureș susține că aspectele semnalate de petent, au făcut obiectul verificărilor și la nivelul Inspectoratului General al Poliției Române - Direcția Control Intern, sens în care a fost întocmit un raportul pe care îl pune la dispoziție, în copie.

42. Cu privire la folosirea unor termeni de natură rasistă, partea reclamată arată că nu a folosit nici un astfel de termen la adresa ofițerului și cu siguranță nu a folosit termenul de „bleumarin”, cu referire la etnia petentului.

43. La nivelul serviciului, nici partea reclamată sau niciun alt lucrător sau grup de persoane, nu au inițiat acțiuni de izolare a petentului, din contră, acesta a fost invitat de fiecare dată, la orice gen de activitate împreună cu ceilalți colegi din serviciu. Cu toate acestea, prin atitudinea manifestată de petent și faptul că este cunoscut la nivelul serviciului ca reclamant,

invocând de fiecare dată, fără motiv real considerentele etnice, colegii au avut o atitudine rezervată, pentru a nu fi incluși în sesizările acestuia.

44. Cu privire la acțiunile de hărțuire, agresiuni, răzbunări și comportament ostil la adresa petentului, se arată că din luna august 2018, au existat mai multe conflicte de muncă, în majoritatea situațiilor fiind dispuse verificări, întocmindu-se rapoarte cu măsuri de soluționare a conflictelor.

45. Partea reclamată cunoaște faptul că petentul a făcut plângeri că a fost agresat de acesta sau de șeful inspectoratului, formulând sesizări privind forme de violență verbală. Despre sesizările depuse de petent de-a lungul timpului, se consideră că acestea constituie un mecanism de apărare pe care îl folosește pentru a evita răspunderea în anumite situații. Orice acțiune de verificare a unei situații sau disciplinară a fost interpretată de ofițer ca fiind discriminatorie ori de hărțuire.

46. Dacă la început, mecanismul de apărare era motivat de destituirea din funcția de șef al Secției de Poliție Rurală nr. 9 Breaza sau modul de organizare al acțiunii când un polițist din cadrul secției a împușcat mortal o persoană cu ocazia unei intervenții, ulterior, ofițerul și-a motivat sesizările pe conflictele de muncă de la nivelul serviciului (în unele situații fiind dispuse verificări).

47. În niciun moment, partea reclamată nu a avut exprimări cu tentă rasistă, acțiuni de agresiune fizică sau verbală la adresa petentului. Având în vedere modul în care petentul era perceput în cadrul colectivului, inclusiv faptul că obișnuiește să înregistreze, toți colegii din serviciu erau foarte atenți la modul de exprimare în preajma ori cu referire la petent.

48. Despre conduita sa, a petentului sau a altor colegi din cadrul serviciului, au fost depuse mai multe rapoarte cu ocazia verificărilor efectuate de la nivelul Inspectoratului General al Poliției Române.

Suștinerea părții reclamate Comisar șef de poliție

49. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 5232/12.07.2021 partea reclamată, în calitate de adjunct al șefului inspectoratului coordonează, în principal, activitatea pe linie de poliție rutieră, poliție de ordine publică și alte structuri și nu are în coordonare Serviciul de Investigații Criminale, preia cu caracter temporar atribuțiile d-lui comisar șef pe perioada în care acesta lipsește din unitate.

50. În legătura cu activitatea și problemele de serviciu și personale ale petentului, partea reclamată nu deține informații sau date concrete, acestea fiind cunoscute în detaliu de către adjunctul de linie. Din prezentările acestuia cu ocazia ședințelor de comandă zilnice, în fața d-lui inspector-șef, știe că ofițerul este mereu nemulțumit de diferite aspecte, din cele mai variate, însă conform atribuțiilor, d-lui comisar șef s-a ocupat de rezolvarea acestora.

51. De asemenea, nu cunoaște ca petentul să fi fost torturat fizic sau psihic de către vreun ofițer cu funcție de comandă sau de execuție, nu s-au făcut abuzuri, de nicio natură, nu a fost niciodată lovit, jignit sau dat afară din biroul inspectorului șef și cunoaște motivul pentru care apare în petițiile ofițerului, pentru că nu îi sunt aduse acuze concrete.

IV. Cadrul legal aplicabil

52. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1 - Statul roman

„(3) România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate. ”

Art. 4 - Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

„(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială. ”

Art. 15 - Universalitatea

„(1) Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

” (1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.”

Art. 20 - Tratatul internațional privind drepturile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”

Art. 26 - Viața intimă, familială și privată

„(1) Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.

(2) Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.”

Art. 41 - Munca și protecția socială a muncii

”(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.

(2) Salariații au dreptul la măsuri de protecție socială. Acestea privesc securitatea și sănătatea salariaților, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim brut pe țară, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții deosebite sau speciale, formarea profesională, precum și alte situații specifice, stabilite prin lege. (...)”

Art. 53 - Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav. (2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată

Art. 2

„(1) În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

„(5) Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.”

„(5¹) Constituie hărțuire morală la locul de muncă și se sancționează disciplinar, contravențional sau penal, după caz, orice comportament exercitat cu privire la un angajat de către un alt angajat care este superiorul său ierarhic, de către un subaltern și/sau de către un angajat comparabil din punct de vedere ierarhic, în legătură cu raporturile de muncă, care să aibă drept scop sau efect o deteriorare a condițiilor de muncă prin lezarea drepturilor sau demnității angajatului, prin afectarea sănătății sale fizice sau mentale ori prin compromiterea viitorului profesional al acestuia, comportament manifestat în oricare dintre următoarele forme:

- a) conduită ostilă sau nedorită;
- b) comentarii verbale;
- c) acțiuni sau gesturi.”

„(5²) Constituie hărțuire morală la locul de muncă orice comportament care, prin caracterul său sistematic, poate aduce atingere demnității, integrității fizice ori mentale a unui angajat sau grup de angajați, punând în pericol munca lor sau degradând climatul de lucru. În înțelesul prezentei legi, stresul și epuizarea fizică intră sub incidența hărțuirii morale la locul de muncă.”

„(5³) Fiecare angajat are dreptul la un loc de muncă lipsit de acte de hărțuire morală. Niciun angajat nu va fi sancționat, concediat sau discriminat, direct sau indirect, inclusiv cu privire la salarizare, formare profesională, promovare sau prelungirea raporturilor de muncă, din cauză că a fost supus sau că a refuzat să fie supus hărțuirii morale la locul de muncă.”

„(5⁴) Angajații care săvârșesc acte sau fapte de hărțuire morală la locul de muncă răspund disciplinar, în condițiile legii și ale regulamentului intern al angajatorului. Răspunderea

disciplinară nu înlătură răspunderea contravențională sau penală a angajatului pentru faptele respective.”

„(5⁵) Angajatorul are obligația de a lua orice măsuri necesare în scopul prevenirii și combaterii actelor de hărțuire morală la locul de muncă, inclusiv prin prevederea în regulamentul intern al unității de sancțiuni disciplinare pentru angajații care săvârșesc acte sau fapte de hărțuire morală la locul de muncă.”

„(5⁶) Este interzisă stabilirea de către angajator, în orice formă, de reguli sau măsuri interne care să oblige, să determine sau să îndemne angajații la săvârșirea de acte sau fapte de hărțuire morală la locul de muncă.”

„(5⁷) Angajatul, victimă a hărțuirii morale la locul de muncă, trebuie să dovedească elementele de fapt ale hărțuirii morale, sarcina probei revenind angajatorului, în condițiile legii. Intenția de a prejudicia prin acte sau fapte de hărțuire morală la locul de muncă nu trebuie dovedită.”

Art. 20

(6) „Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale

Art. 14 Interzicerea discriminării:

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Art. 17 Interzicerea abuzului de drept

„Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

✓ Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor

V. Motivele de fapt și de drept

53. În fapt, Colegiul Director reține faptul că petentul reclamă că asupra sa au fost exercitate acțiuni de hărțuire, tortură, șantaj, abuzuri și înscenări, pe considerentul răzbunărilor, de către superiorii săi, șefii ierarhici, invocându-se criteriul etniei.

54. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției

este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare republicată. Astfel, Colegiul analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000.

55. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată.

56. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare.

57. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;
- c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

58. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de art. 2 alin. (1) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1), și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

59. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie

să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

60. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu rasă, etnie sau religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al O.G. nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis (origine rasială, etnie, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri, etc.) invocat de petenți, constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

61. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, după cum dispune și O.G. nr.137/2000, care la art. 1 alin. 2 prevede că „Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: (...) art. 2 alin. 1 (...) restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, (...)”, precum și Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 ”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege, (...)”.

62. Criteriul indicat de petent, care au stat la baza presupusului tratament diferențiat pe care îl reclamă, sunt reprezentate de faptul că este etnic rom deoarece premergător unei ședințe, partea reclamată l-a ”definit” cu apelativul de „bleomaren” făcând referire la culoarea pielii sale, la etnia din care face parte.

63. Colegiul director trebuie să analizeze, din mijloacele de probă și înscrisurile aflate la dosar, în ce măsură sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie și dacă se poate reține un raport de cauzalitate între faptele prezentate și criteriul invocat.

64. Colegiul director reține că obiectul petiției se plasează în domeniul relațiilor de muncă, petentul fiind angajat ca și comisar șef de poliție în cadrul Inspectoratul de Poliție Județean Mureș – Serviciul de Investigații Criminale.

65. Din înscrisurile depuse la dosar, reiese că petentul, începând cu luna august 2018, a fost mutat pe funcția de specialist I în cadrul Serviciului de Investigații Criminale - Biroul de Supravegheri Judiciare. Încă de la început, ofițerul a avut o atitudine ostilă, refuzând să se prezinte la locul de muncă, să fie instruit ori să semneze fișa postului, invocând probleme personale sau de sănătate, pentru care a solicitat acordarea concediului de odihnă, libere pentru recuperarea orelor suplimentare ori concedii medicale. Astfel, ofițerul s-a prezentat la muncă la începutul lunii decembrie 2018.

66. De la mutarea petentului și până la data depunerii petiției, au existat mai multe situații conflictuale, despre fiecare raportându-se pe cale ierarhică. Aceste situații au fost generate

fie de prezența ofițerului în timpul programului de lucru în instanță, la procesele pe care le-a avut pe rol, în special privind atacarea deciziilor administrative luate în cadrul inspectoratului, având lunar mai multe termene de judecată, fie de participarea ofițerului la planuri de acțiune pe timp de week-end sau în zilele de sărbători legale. Deși la nivelul serviciului s-a stabilit să se organizeze acțiuni punctuale pe perioade de 4 ore, petentul se arăta nemulțumit și solicita efectuarea acțiunilor pe perioade de 5 ore; după ce s-a stabilit ca perioada să fie de 5 ore, a solicitat efectuarea acțiunilor pe 6 ore; după ce s-au organizat acțiuni pe perioade de 6 ore, petentul solicita să participe în acțiuni succesive, atât în ziua de sâmbătă, cât și duminică, dar și fără repaus săptămânal (în fiecare week-end), culminând cu întocmirea de planuri de acțiune în nume propriu, pe care șefii ierarhici au refuzat să le aprobe, motiv pentru care petentul a început să depună plângeri la adresa acestora.

67. Din înscrisurile depuse la dosar, Colegiul director reține și că petentul are o atitudine necolegială față de ceilalți colegi, făcând sesizări împotriva acestora dar și a ofițerilor cu funcție de conducere, invocând de fiecare dată, fără motiv real considerentele etnice. Prin atitudinea și conduita lui, colegii sunt rezervați și uneori refuză să participe la misiuni cu acesta, motivând că nu vor să fie implicație în scandaluri, acesta având câteodată tendința de a face înregistrări neautorizate în spațiile de lucru.

68. În consecință, Colegiul director constată că în situația redată nu sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie, în consecință nu se poate reține săvârșirea vreunei fapte de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, neputând fi reținut un raport de cauzalitate între criteriile invocate de petent (*persoană de etnie romă*) și presupusele fapte de discriminare și hărțuire.

69. În ceea ce privește presupusele acte de tortură, șantaj, abuzuri și înscenări, Colegiul director constată că prevederile O.G. nr. 137/2000, republicată nu sunt incidente aspectelor legate de presupusele infracțiuni tortură, șantaj, abuzuri și înscenări, la care petentul face referire în petiție și care reprezintă presupuse fapte de natură penală, competente în acest caz fiind organele de cercetare penală.

70. În considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul director reține faptul că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă”, care presupune o procedură specială și care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare. Astfel, C.N.C.D., organ administrativ-jurisdicțional, are competența limitată la a constata faptele/actele de discriminare prin emiterea unei hotărâri și, eventual, prin stabilirea unei sancțiuni contravenționale, neavând competența materială de a se pronunța asupra faptelor care depășesc cadrul stabilit de legislația contravențională în general și de către O.G. nr.137/2000 în special.

71. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (C.N.C.D.), iar actul per se, este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești. Aceste aspecte sunt statuate de prevederile art. 16 (independența organului care emite actul), art. 20 (procedura specială), art. 20 alin.6 (principiul contradictorialității și al dreptului la apărare), art. 20 alin. 7 (obligativitatea motivării actului), art. 20 alin. 9 (procedura de atac în fața instanței de contencios administrativ) din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările

ulterioare, republicată. De altfel, caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul director al CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960 din 15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție) Prin Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „*CNCD este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ - jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art. 124 privind înfăptuirea justiției și art. 126 alin. (5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare*”.

72. Prin urmare, analizând speța de față și având în vedere faptul că Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, astfel cum a fost concepută, analizează discriminarea doar din perspectiva unor fapte de natură contravențională, se constată că în ceea ce privește presupusele fapte de natură penală, acestea urmează să fie analizate de organele de cercetare penală.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

- 1.** Nu se întrunesc elementele constitutive a unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată - *lipsă legătură de cauzalitate între criteriul invocat și presupusele fapte de discriminare;*
- 2.** Nu pot fi reținute aspecte care intră sub incidența O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, pentru presupusele faptele prezentate de petent ca fiind acte de tortură, șantaj, abuzuri și înscenări - *competența revine organelor de cercetare penală;*
- 3.** Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;
- 4.** O copie a hotărârii emise se va comunica și IGPR.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

DIACONU Adrian Nicolae – Membru

GRAMA Horia – Membru

JURA Cristian - Membru

MOȚA MARIA – Membru

SĂVULESCU Radu Cosmin - Membru

Data redactării: 22.12.2023
Redactată și motivată R.B./F.L.I.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu